

07.05.2019

לכבוד,

נשיא המדינה, מר ראובן (רובי) ריבלין
ראש הממשלה ושר הביטחון, מר בנימין נתניהו
השר לביטחון פנים, מר גלעד ארדן
ראש המטה הכללי, רב אלוף אביב כוכבי
מפקד פיקוד העורף, אלוף תמיר ידעי

הנדון: היעדר מיגון ביישובים הבדואים-הפקרת אוכלוסייה רחבה לסכנת חיים

מכובדי שלום רב,

בעקבות סבבי הלחימה המתמשכים באזור עזה, אנו פונים אליכם בבקשה דחופה לקדם הקמה מהירה של מרחבים מוגנים ביישובים הבדואים בנגב- מוכרים ושאינם מוכרים כאחת. ולהלן נפרט:

1. ביישובים המוכרים הערבים בנגב קיים מחסור רב שנים במיגון. הימנעות מהקמה של מקלטים ציבוריים לאוכלוסייה הערבית-בדואית בנגב במשך עשורים **מציבה את האזרחים הבדואים בסיכון חיים ופוגעת בזכותם הבסיסית לחיים ושלמות הגוף**. מצב זה מפלה קבוצה אחת של אזרחים מול האחרת בכל הנוגע לזכות הבסיסית ביותר- הזכות לחיים.
2. **האוכלוסייה הבדואית בנגב היא הענייה במדינת ישראל ועל כן, רוב התושבים אינם בונים לעצמם ממ"ד**. בד-בבד, עד היום לא קבלו סיוע במימון המיגון ובתכנונו כפי שנתקבל ביישובים סמוכים.
3. בהמשך **לדו"ח מבקר המדינה לשנת 2018**, ולנוכח מציאות של סבבי לחימה חוזרים, בהם נפגעים שוב ושוב אזרחים הערבים, ראוי כי המדינה תציע לתושבי הנגב הבדואים החיים ביישובים מוכרים, ובפרט ברהט הסמוכה לגבול, **סיוע כלכלי מקיף להקמת ממ"דים ומקלטים, ובמקומות שבהם הדבר אינו נית- הצבת מגונית**.
4. ביחס לתושבי היישובים שהוכרו לאחר שנת 2000 ולתושבי הכפרים הבלתי מוכרים, בעקבות עתירה שהגישו האגודה לזכויות האזרח בשם תושבי הכפרים ועמותות נוספות בשנת 2014 (**בג"ץ 5019/14**) הוצעה תוכנית אשר מוגבלת לקידום מרחבים מוגנים בבתי ספר ומרפאות ציבוריות בלבד. **התוכנית מותירה כ- 80,000 איש ללא כל יכולת להגיע למרחב מוגן בעתות חירום, חשופים לחלוטין לפגיעת הטיילים והרקטות**.
5. בכל הנוגע למוסדות לימוד, על פי דו"ח מבקר המדינה גם שם המצב בכי רע. **מוסדות החינוך בכל היישובים הבדואים מצויים בפערי מיגון של עשרות אחוזים**, ורבים מהמוסדות מורכבים ממבנים יבילים בלבד ועל כן אין להם מרחב מוגן כלל. כמו כן, מדגיש דו"ח מבקר המדינה כי במועצות אזרחיות נווה מדבר

ואל-קסום, שם בתי הספר נותנים שירות לתלמידי הכפרים הלא-מוכרים, **קיימת סכנה ביטחונית אמיתית בשל הסעת התלמידים מרחקים ארוכים בעתות הסלמה.**

6. מן הראוי כי המדינה תקצה את משאביה ותעניק סיוע להקמת מרחבים מוגנים גם ביישובים שהוכרו מאז שנת 2000 וכן ביישובים בלתי מוכרים, כגון באמצעות מחפורות - בונקרים מדופנים או מגונית. **זכותם של האזרחים להגנת חייהם אינה יכולה להיות למדרס, גם אם יישוביהם טרם הוסדרו.**

7. **ראוי לזכור, כי ניסיון העבר מלמד על גודל הסכנה:** במבצע צוק איתן נפלה רקטה בפתח בית משפחה בכפר הבלתי מוכר אל ואדג' סמוך לדימונה אשר גרמה להרג אדם ולפציעת ארבעה מבני משפחתו. רקטה נוספת נפלה על בית בכפר הלא-מוכר עוג'אן ליד אל-לג'יה ופצעה שתי ילדות. בסבב הלחימה הנוכחי, פגעה רקטה בבית בעיירה אל-לג'יה ופצעה שני אנשים. כמו כן, זיאד אל-חמאמדה ז"ל, תושב הכפר הבלתי מוכר סאוויאן, אשר נהרג מנפילת רקטה באשקלון, הגיע גם הוא מכפר ללא אמצעי-מיגון. [אחד מקרובי משפחתו ציין בפני עיתון YNET](#) כי "כל האזור שלנו בסכנה ואין לנו איפה ללכת למקום ממוגן אם יקרה משהו. אז אני אלך למקום עבודתי ואמשיך את היום כרגיל". בכל המקרים, לא היה בפני תושבי הכפרים מרחב מוגן בטוח.

8. **רשויות המדינה מודעות לכך, שבעתות מלחמה נותרים יותר מ-250 אלף מתושבי הנגב הבדואים חשופים, וחובתן לפעול בדחיפות ובעילות לשינוי המצב.**

אנו מפצירים בכם: דאגו למיגון הולם לתושבי הנגב הערבים-בדואים בטרם האסון הבא!

עטייה אלאעסם

חיה נח

יו"ר המועצה האזורית לכפרים הבלתי-מוכרים בנגב

מנכ"לית פורום דו-קיום בנגב לשיוויון אזרחי

attia40@gmail.com

hn@dukium.org